ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Ализода Алиҷон Анвар дар мавзуи «Таърихи таъсис ва ташаккули матбуоти форсӣ (солҳои 1822 – 1918)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.2. –Таърихи умумӣ (давраҳои дахлдор).

Матбуот муҳимтарин василаи пайвандкунандаи мардум бо тамоми шохаҳои ҳокимият буда, баробари бохабар кардани омма аз ҳар гуна ҳодисаву воқеаҳои дохиливу хориҷи кишвар, инчунин дар маърифатнокӣ, ташаккули тафаккур ва ҷаҳонбинии инсон нақши муассир мегузорад. Матбуоти ҳамсони нашрияҳои имрӯза аз қабили рӯзнома, ҳафтанома, моҳнома, маҷалла, фаслнома ва монанди инҳо мисли дигар ҳама воситаҳои алоқа ва табъу нашр бидуни истисно раҳоварди тамаддун ва фарҳанги Аврупо буда, аммо дар манотиқи гуногуни қаламрави забони форсӣ бо номҳои гуногун шуҳрат пайдо намудаанд. Аз ҷумла, дар Ҳиндустон, ки маҳди матбуоти форсизабон маҳсуб меёбад, ба тарҷума ва ифодаи мафҳуми истилоҳоти аврупоӣ пардохта, матбуотро аз вожаи англисии «нюс» тарҷума карда, «ахбор» номиданд. Туркҳо «вақоеъ», арабҳо «авроқ» ва ҷарида»-ро қабул кардаанд. Дар Эрону Афғонистон вожаҳои «ахбор» ва «вақоеъ», дар Осиёи Миёна калимаҳои «рӯзнома» ва «газета» маъмул гардид.

Дар давраи мавриди назари диссертант дар кишварҳои форсизабон суннати ба худ хоси «фарҳанги рӯзноманигорӣ» шакл гирифтааст. Ғайр аз аз «фарҳанги рӯзноманигорӣ» фақат ташаккули мушаххасот ва мухтасоти куллиёти нашрияҳо набуда, балки таъкиди ташаккули тафакури худшиносиву арзишдиҳандаи аз назари таърихӣ воқеӣ, афкори пешқадам ва таҷдидгаро дар шакли содаву ба фаҳми умум дастрас мебошад.

Дар автореферати диссертатсия **Ализода Алиҷон Анвар** зикр менамояд, ки дар шароити соҳибистиқлолӣ истифода аз мероси таърихиву фарҳангии ниёгон дар пешрафти худшиносии миллӣ яке аз омилҳои муҳим маҳсуб меёбад. Аз саҳифаҳои таърих берун кашидану дастраси имрӯзиёну ояндагон қарор додани дастовардҳои гузашта яке аз паҳлуҳои муҳимми худшиносию худогоҳӣ мебошад. Аз ин лиҳоз мавзуеро, ки диссертант мавриди таҳқиқ қарор додаанд, хеле муҳим ва саривақтӣ мебошад.

Дар автореферати диссертатсия ҳамоҳангӣ ва мувофиқати комили объект, предмет, мақсаду вазифаҳои таҳқиқот бо навгониҳо ва нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ба назар мерасад. Навгониҳои илмӣ ва

нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда ба муҳтаво ва мазмуни диссертатсия мувофиқ мебошад.

Аз мазмун ва муҳтавои автореферат маълум мегардад, ки диссертатсия аз се боб, шаш зербоб, хулоса ва рӯйхати сарчашма ва адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Автореферат матни асосии диссертатсияро инъикос намуда, мутобиқи меъёрҳои муайяннамуда барои таҳияи диссертатсияҳо ва авторефератӣ диссертатсия мебшад.

Мақолаҳои дар саҳифаҳои маҷаллаи тақризшавандаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расонидаи Ализода Али□он Анвар мазмуни пурраи кори илмияшро инъикос менамояд. Ҳамин тариқ, автореферати диссертатсияи Ализода Али□он Анвар дар мавзуи «Таърихи таъсис ва ташаккули матбуоти форсӣ (сол□ои 1822 – 1918)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси 6.1.2. –Таърихи умумӣ (давраҳои дахлдор) ҳамчун кори таҳқиқотии мустақилона ва мукаммали илмӣ, ба талабот ва шартҳои дарёфти дараҷаи илмӣ (тибқи банди 72-и “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, № 295) ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои таърих аз рӯйи ихтисоси ихтисоси 6.1.2. –Таърихи умумӣ (давраҳои дахлдор) мебошад.

Тақриздиҳанда: н.и.т., мудири кафедраи таърихи
халқи тоҷики ДДБ ба номи Носири Хусрав Мирзоев Ғ.Ш

Имзои Мирзоев Ғ.Ш-ро
тасдиқ мекунам:
Сардори ШК ва КМ-и МДТ «ДДБ
ба номи Носири Хусрав» Нажмидинов М.М

«04» 03 соли 2026

Нишонӣ: 735140, ш. Бохтар, кӯчаи Айнӣ, 67, Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав
Тел. 2-23-64, 2-22-53 www.btsu.tj, почтаи электронӣ: btsu78.@mail. ru